

Mijnheer Spille had in het Hazegras nabij de zee kust een buitengoedje gekocht voor een appel en een ei; dat kasteeltje behoorde vroeger aan een verarmde edelman, die, met de inval der Jacobijnen, geheel tot de bedelstraf gebracht werd.

Het was een triestig oord, vooral in de winter.

Een vervallen woning stond in een grote tuin door een hoge muur omringd. Slechts langs een kant kwam het huis bij de weg uit, maar bezat langs daar geen opening. Men hoorde 's nachts het gehuil van de zee en van de stormwind, die rond het akelig kasteeltje gierde.

De Kluize stond eenzaam, bijna een uur gaans van de omringende plaatsen, Westkappelle, Knokke, Sluis.

En welke plaatsen? Knokke een klein visschersdorp, Westkappelle een geringe gemeente, Sluis, een vervallen stad.

Op een morgen vroeg de oude heer een onderhoud aan zijn nicht, want deze was, na de zogenaamde liefdesverklaring, nog niet beneden verschenen.

Het meisje stemde er in toe, haar voogd te ontvangen

— Lieve nicht, sprak hij bij het binnentreden, ik ben wat haastig, wat onverstandig geweest, de laatste keer.

— Ge komt toch niet om mij weer lastig te vallen? vroeg het meisje.

— Hebt gij u bedacht?

— Ik moet er niet over denken.

— Dus ge verstoot mijn zoon?

— Ik huw hem niet.

— Welnu, dan kan ik u ook niet langer onder mijn dak houden. Neen, dat kan ik niet.

— Laat mij gaan, oom!

— Ge kunt deze middag naar Thorhout terugkeren.

— Mag ik terug naar Thorhout? riep het meisje blijde.

— Als gij enig gevoel bezat, zoudt ge ten minste uw blijdschap voor mij wat verbergen. 't Is voor mij geen aangename gedachte, dat ge zo verheugd zijt, mijn woning voor immer te verlaten, hernam de koopman op een toon, alsof hij diep verbitterd was.

Na de middag kunt ge vertrekken.

Spille verliet de kamer. Om zijn lippen lag een valse glimlach.

Enige uren vroeger had Maurice met Jeannette gesproken.

— Hoor eens, zei hij, ik moet u eens ernstig spreken.

— Over die trotse dame zeker, die zich niet verwaardigt mij aan te zien! vroeg Jeannette met fonkelende ogen.

— Juist, omdat ze zo trots is, willen wij haar vernederen.

— Wat zegt ge? riep de vrouw uit. Ge wilt haar vernederen? Moet ik u daarin helpen? Zeg rap, hoe! Ha, ik vraag niets beters.

— We gaan haar naar de Kluize brengen.

— Gelukkig, ze gaat weg! Maurice, lieveling, ge brengt me een heerlijke tijding. Naar de Kluize, naar dat droevig kasteel. Ja, daar zal ze hare kuren wel afleren.

— Maar ge moet mee.

— Ik? En 't gelaat der huishoudster betrok. Moet ik ook naar de Kluize?

— Ten minste oor een tijd. En ge kunt gemakkelijk begrijpen waarom.

Wat zouden de andere bedienden zeggen zo ze wisten wat wij doen?

Dan wist Brugge het ook en dat mag in geen geval.

— Maar men kan het toch te weten komen.

— Ieder mag komen, dat ze naar de Kluize gaat. Maar we strooien uit, dat ze niet weet, dat ze veel lucht nodig heeft. Gij alleen gaat mee met Jack.

Maar Maurice gaat naar huis, Jack in de oude portierswoning. Gij hebt haar in uw macht.

— Ik? he! Ik heb Lannette met onverholen blijdschap.

— Ja, maar ik gebied u haar te niet handelen. Maak haar het leven zuur, spreek niet met haar. Laat ze nu en dan eens angstig worden, door allerlei wrede verhalen, zeg dat het er spookt, dat ge de stemmen en de kreten van geesten hoort. Maak, in een woord, dat zij de Kluize ondraaglijk vindt.

— Wees gerust, Maurice! vertrouw dat maar aan mij.

— Ja, ja, ik weet wel wier hulp ik vraag. Maar ge moet vandaag nog vertrekken.

— Dadelijk, als ge wilt.

— Neen, op de middag. Mathilde denkt dat ze naar Thorhout terugkeert. Ze zal een lelijk gezicht trekken, als ze op de Kluize aankomt.

— Of ze! Ik verheug er mij reeds op.

— Ge gaat met een andere koets dan zij, om geen vermoeden te wekken. Jack zal u vergezellen. Mijn vader brengt Mathilde weg.

Dat is dus goed afgesproken. Maar, let wel op, dat ge aan Jack niets merken laat.

De knecht kent onze bedoelingen niet, maar meent, dat ze ziekelijk is en daarom naar buiten trekt, wijl de zeelucht haar goed zal doen.

— O, hoe goed kunt ge alles schikken en regelen! zei Jeannette vol bewondering.

Maurice Spille zou wellicht een eerlijk man geworden zijn, zo hij in goede handen gevallen ware.

Maar wat kon er van hem groeien, met een vader als de gewetenloze koopman, in wiens hart de geldduivel heerste en die, om zijn gouddorst te voldoen, geen schelmstukken ontzag

En nu was de jongeling gekrenkt, diep gekrenkt! Zij had hem verstoten en zijn trots gehoond.

Dat verdroeg hij niet en blinde haat doofde alle goede gevoelens uit.

Hij zou voor geen middel terugdeinzen, om het meisje, die hem beslist afwees, te treffen.

Maurice trok te paard naar de Kluize, om er de laatste maatregelen te nemen voor de ontvangst der nieuwe bewoners. Een wagen met meubels was vooraf gereden en enige mannen moesten de kamers in orde brengen.

Inmiddels gaf de oude heer zijn bevelen aan Jack, de knecht.

— Jongen, sprak hij, gij zult Brugge voor een tijd moeten verlaten.

— Ik heb u toch geen reden tot ontevredenheid gegeven, mijnheer! zei de dienaar met schrik.

— O neen, ik ben opperbest over u tevreden en juist daarom wil ik u een gewichtige post toevertrouwen.

Luister goed!

Jonkvrouw Mathilde is maar ziekelijk. De dokter heeft mij aangeraden, haar

van de zeelucht te doen genieten. Daarom zullen wij haar naar de Kluize zenden. Jeannette en gij gaan mee, de eerste om haar op te passen, gij om de wacht te houden.

— Wel verstaan, mijnheer.

— Maar luister verder.

De ziekte is van dien aard, dat ze niet weet wat ze zegt.

Ze is niet gevaarlijk, maar ze beeldt zich in, dat vele gevaren haar bedreigen.

Misschien zal ze het verblijf op de Kluize zo vervelend vinden, dat ze u zal smeken, haar te laten weggaan.

Maar moest ze een stap buiten de tuin doen, Jack, ik zou 't u nooit vergeven!

Ik heb voor u de portierswoning in orde laten brengen, want ge moet bij het hekken blijven. Jeannette zal u eten brengen en goed ook

— En wanneer moet ik vertrekken?

— Deze middag. Ge zult een koets voeren.

— Best, mijnheer. Ik heb alles wel verstaan.

— Maak dan maar uw pak gereed. Ik vraag een bijzondere inspanning van u, maar ge kent me genoeg, om te weten, dat die ook een bijzondere beloning met zich brengt.

De knecht glimlachte tevreden en haastte zich de voorbereidselen tot het vertrek te maken.

— Zie zo! mompelde de oude schelm, ook dat gaat naar wens.

Ja, ja, men is mij niet straffeloos ongehoorzaam.

Ik zal uw kop wel breken, trotse deerne!

*
**

— We vertrekken, zei mijnheer Spille omstreeks vier uur, tegen zijn nicht. Met een licht hart stapte het meisje in de koets, die haar in weinige uren naar de oude geliefde woning brengen moest.

Daar reed de koets over de markt, door de Vlamingstraat, de Akademiestraat, langs de Reie en verder de steenweg naar Westkappelle op.

Dat was de baan naar Thorhout niet.

Maar het meisje lette er niet op. Haar rein hart kon zulk een snoodheid niet vermoeden.

Ze wilde met haar oom spreken, maar deze brak haar kort en koel af met de woorden:

— Ge verstaat wel, lieve nicht, dat deze reis mij te smartelijk is, om met u vrolijk te babbelen. Laat mij aan mijn eigen, droevige gedachten over.

Het rijtuig rolde snel, getrokken door twee vurige rossen

— Vreemd! sprak Mathilde na een half uur de pijnlijke stilte verdragen te hebben, vreemd dat we nu geen bossen zien!

— We rijden niet door de bossen, dat is te onveilig. Ik heb een andere weg genomen.

Een bang gevoel overmeesterde de arme wees.

Een andere weg van Thorhout naar Brugge voor rijtuigen! Daar had zij nooit van horen spreken. En waarom namen de kooplieden dan nooit de veiliger weg?

— We gaan toch naar Thorhout, oom! riep ze na een wijl, met angst in haar stem.

— Natuurlijk! Nu gaat het toch wat te ver! Dat ge niet bij mij wonen wilt, tot daar, maar mij als een bedrieger verdenken, waarachtig dat gaat te ver.

— Maar de weg komt mij zo vreemd voor.

— Kent gij alle wegen in Vlaanderen? Of zoudt ge liever hebben, dat ik u aan 't lot uws vaders blootstelde? Ik geen lust in handen der rovers te vallen, en al denkt ge ook kwaad van mij, zo laag ben ik niet, dat ik u in gevaar zou willen brengen.

— Vergeef mij, oom, 't was een ongeoorloofde en boze gedachte van mij.

Het meisje vatte weer moed. Neen, nu was ze toch te achterdochtig!

Nu oom zijn plannen in duigen zag, nu wilde hij ook niets meer met haar te stellen hebben.

Wat natuurlijker dus, dat hij haar weer naar haar eigen huis terug voerde, in plaats van haar te onderhouden? En wie weet, deed hij het niet, om haar geld te behouden?

Ze had toch in die zin gesproken. 't Zou laag zijn van hem, een verlaten wees te beroven, maar duizendmaal liever dat, dan in die weelderige gevangenis, in die vergulde kooi te wonen. Duizendmaal liever dat, dan ontrouw te worden aan Louis, aan wie ze beloofd had, hem nooit te vergeten.

Ze had de eenvoudige jongeling lief gekregen in die vreselijke nacht, toen ze samen de hoeve verdedigden.

't Werd allengskens duister.

De koets had de steenweg verlaten en hobbelde over de bevroren aardweg.

Eindelijk bleef zij staan.

Jack opende het portier.

En eer de ongelukkige Mathilde begreep wat er gebeurde, werd ze opgenomen en in de sombere akelige woning gebracht.

Daar was ze in een grote kamer.

De koopman en zijn zoon stonden voor haar.

— Wat betekent dat alles! kreet het meisje.

— Dat betekent, zei de vader Spille, dat ge nu volkomen in mijn macht zijt in plaats van te Thorhout.

— Dat is laag, dat is gemeen, schandelijk! kloeg het meisje in tranen uitbarstend.

— Bedaar, hernam de koopman, ik heb u eer, rijkdom, geluk aangeboden. Ge hebt alles geweigerd.

Nu zijt ge in de Kluize, een akelige, eenzame buitenplaats. Uit deze gevangenis kunt ge alleen bevrijd worden, door mijn zoon tot man te nemen.

— Nooit! riep Mathilde.

— 't Is wel. We zullen later verder spreken. Kom, Maurice, we gaan.

Met een hartverscheurende kreet liet de wees zich in een zetel vallen.

— Gevangen, in hun klauwen! kermde ze. Ach God, neem mij liever tot u, dan toe te laten mij zo te martelen.

THE GREAT BRITAIN
PUBLISHED BY THE
RAFFELANDT

JAN VAN CONTICH
JOHAN VERDIJCK

DE BENDE VAN
BAKELANDT

Deel I

ANTWERPEN
UITGEVERSFIRMA L. OPDEBEEK

1955